

ÜST BİRİNCİ BÜYÜK AZİ DİŞLERİNİN DISTALİZASYONUNDA “OPEN-COIL JIG” APAREYİ

Turgut KANSIZ*
Hüseyin ÖLMEZ**
Yalçın İŞİMER***

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, ağız dışı kuvvetler ve open-coil jig apareyini üst birinci büyük azı dişlerinin distalize edilmesinde kullanarak, başarılarını, avantaj ve dezavantajlarını belirleyerek, ortodontik tedaviler içindeki yerini tartışmaktadır. Toplam 20 birey araştırma grubunu oluşturmuştur. Bunlardan 10 bireyin sağ ve sol 20 adet üst birinci büyük azı diş ağız dışı kuvvetler yardımı ile, diğer 10 bireyin sağ ve sol 20 adet üst birinci büyük azı diş open-coil jig apareyi yardımı ile distalize edilmiştir. Distalizasyon öncesi ve sonrası alınan 40 adet lateral sefalogram üzerinde, distalizasyon miktarları, iskeletsel değişimler ve dişlerin aksiyal eğimlerinde değişimler araştırılmıştır. Ağız dışı kuvvetler yardımı ile üst birinci büyük azı dişlerinin distalizasyonu yapılan grupta yaş ortalaması 11.2 yıl, open-coil jig apareyi uygulanan grupta ise yaş ortalaması 11.4 yıldır. Her iki grupta üst birinci büyük azı dişleri önemli derecede distalize edilirken, open-coil jig apareyi uygulanan grupta ortalama 2 aylık dönemde, headgear uygulanan gruba göre daha hızlı ve daha fazla distalizasyon gözlemlenmiştir. Open-coil jig apareyi uygulanan grupta, headgear grubu ile karşılaştırıldığında ikinci küçük azı ve üst kesici diş eğimlerinde istatistiksel olarak önemli artış gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Open-coil jig, distalizasyon, kombine headgear.

SUMMARY: DISTALIZATION OF UPPER FIRST MOLAR WITH OPEN-COIL JIG APPLIANCE The purpose of the study is, to use the extra-oral forces and the open-coil jig appliance in the distalization of the upper first molars on the individuals to compare the success, advantages and disadvantages of the methods and to discuss their importance in orthodontic treatment. A total of 20 individuals are representing the research group. Upper right and left 20 molars of 10 individuals are distalized with the use of extraoral forces and another group of upper right and left 20 molars are distalized with open-coil jig appliance. 40 lateral cephalometric roentgenographs are taken to search the degree of distalization, the skeletal and dental axial angular variations before and after the orthodontic treatment. Average of age in the molar distalization group with extraoral forces is 11.2 years and in the open-coil jig appliance group is 11.4 years. Upper first molars are distalized with valuable importance in both groups. In the open-coil jig group, the upper first molars are distalized faster and more when compared with the headgear group within average of 2 months. The axial inclinations of second

premolars and central incisors are increased in open-coil jig group when compared with headgear group.

Key Words: Open-coil jig, distalization, combination headgear.

GİRİŞ

Orthodontik tedavilerde, Angle I. Sınıf azı ilişkisinin sağlanması temel hedeflerden birini oluşturmaktadır. Özellikle erken süt diş kaybı sonucu gelişen II. Sınıf azı kapınışlarının mevcudiyetinde, üst 1. büyük azı dişlerinin distalizasyonu gerekmektedir.

1. büyük azı dişlerinin distalizasyonlarında uzun yıllar ağız dışı kuvvetlerden yararlanılmıştır. Üst dişleri distale yönlendirerek yada ileri doğru hareketlerini durdurmak için kullanılan ağız dışı apareylere “headgear” adı verilmektedir.

İlk olarak Kingsley (30) tarafından kullanılan ağız dışı kuvvetler, Oppenheim (37) ve Kloehn (32) in çalışmaları ile yaygınlaşmıştır.

Headgear’ler ile elde edilecek etkiler genel olarak ifade edilecek olursa (39):

* Üst dişlerin ileri doğru hareketlerinin engellenmesi ve distale hareketlerinin sağlanması

* Üst çene ve üst alveoler yapılarda ileri doğru büyümeyen frenlenmesi yada distale yönlendirilmesi

Headgearler kuvvetin destek alındığı bölgeye göre değişik isimlerle anılırlar; High-pull (oksipital) headgear, servikal headgear, kombine (oksipital+servikal) headgear (3, 19, 26).

Armstrong (1) üst 1. büyük azı dişlerinin distalizasyonunda en etkili apareyin kombine headgear olduğunu belirtmiş ve günde en az 14 saat kullanılması gerektiğini vurgulamıştır.

Teucher (27), üst 1. büyük azı distalizasyonunda kombine headgear kullanılmasının başlıca amacının büyümeye ve gelişim sonucu ortaya çıkan mesiookluzal yöndeki dentoalveoler büyümeye kuvvetinin karşısında bir distal kuvvetin daha oluşturulması olduğunu savunmuştur.

* Dr. Dt. GATA Dişhekimi Bilimleri Merkezi Ortodonti Anabilim Dalı
** Yrd. Doç. Dr. GATA Dişhekimi Bilimleri Merkezi Ortodonti Anabilim Dalı
*** Prof. Dr. GATA Dişhekimi Bilimleri Merkezi Ortodonti Anabilim Dalı.

Philip (23), üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyon sırasında distale eğilmelerinin önlenmesi için headgear yüz arkının dış kollarının tragusun alt sınırlarından geçirilmesini ve 200-350 gr. lik bir kuvvet uygulanmasını önermiştir.

Headgear kullanılan hastalarda kooperasyonun hastanın kişilik yapısına, ağrı eşiğine ve toplumun bakış açısına bağlı olduğu, ayrıca ağız dışı apareylerin dişler ve yüz bölgesinde yararlanmalara, saç dökülmelerine ve ense kaslarında sorunlar ortayamasına sebebiyet verdiği bilinmektedir (1, 7, 8, 14, 23, 24).

Ağız dışı apareylerin bu olumsuzlukları, araştırcıları yeni apareyler geliştirmeye yönelmiştir. Bu amaçla günümüzde, basit hareketli ve sabit apareyler, manyetik apareyler, zemberekli apareyler gibi headgear'lere alternatif tedavi yaklaşımları geliştirilmiştir. Ağız içi mekaniklerle hızlı diş hareketleri meydana getirebilen bu apareylerin hasta uyumuna gerek göstermemeleri en büyük avantajlarıdır (4, 5, 10, 11, 14, 15, 27, 28).

Gianelly ve arkadaşları (10), 1988 yılında manyetik kuvvetleri klinik olarak ilk uygulayan araştırcı olmuştur. Araştırcı birbirini iten mıknatıslar kullanarak, 2,5 ay içerisinde I. Sınıf ağız ilişkisinin sağlandığını bildirmiştir.

Manyetik apareylerin toksik olabilmeleri, korozyiv ve kolay kırılabilir olmaları, ağızda fazla yer kaplamaları, yüksek teknoloji gerektirmeleri ve çok pahalı olmaları yaygın olarak kullanılmalarını engellemiştir.

Laboratuar şartlarında kolaylıkla yapılabilecek apareyler de geliştirilmiştir. Bu apareylerden bir tanesi de Jones ve White (15) in geliştirmiş olduğu open-coil jig apareyidir. Nikel-titanyum alaşımı açık zemberek içeren aparey herhangi bir mekanoterapi sistemiyle birlikte kullanılabilmektedir. Küçük ağız dişlerine uygulanan modifiye Nance apareyi ankray ünitesi olarak kullanılmakta ve ihtiyaca göre tek ya da çift taraflı büyük ağız distalizasyonu gerçekleştirilebilmektedir.

Jones ve White (15) bu aparey sisteminin hasta kooperasyonuna gerek duyulmayan, kolay yapıp uygulanabilecek ve hızlı bir şekilde distalizasyon sağlayacak bir teknik olduğunu savunmuştur.

Bu çalışmada, üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonu amacıyla kullanılan kombiné headgear ve open-coil jig apareyinin etkilerinin incelenmesi ve ortodontik tedaviler içerisindeki yerlerinin tartışılması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu çalışma; Gülhane Askeri Tıp Akademisi Dişhekimliği Bilimleri Merkezi Ortodonti A.B.D.'na ortodontik tedavi amacı ile başvuran, II. Sınıf 1. bölüm malokluzyona sahip 12 kız 8 erkek toplam 20 bireyden tedavi başı ve

sonu elde edilen 40 adet lateral sefalometrik radiogram üzerinde gerçekleştirılmıştır.

Klinik ve radyolojik tetkikleri tamamlanan olguların seçiminde;

*Üst ikinci büyük ağız dişlerinin sürmemiş olmasına,

* Vertikal yönde normal büyümeye gelişim modeli göstermelerine özen gösterilmiştir.

Çalışma grubunu oluşturan bireyler 2 grupta incelenmiştir;

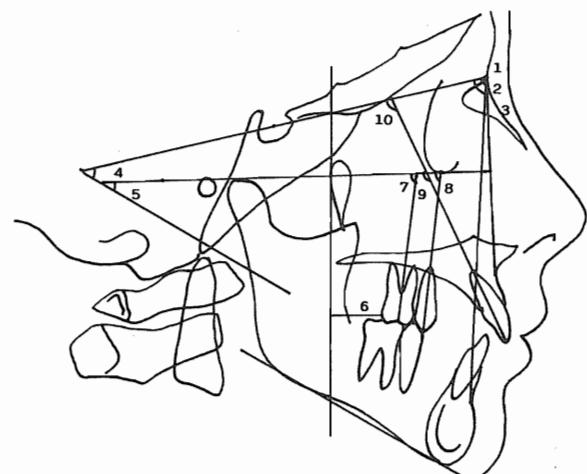
1- Ağız dışı kuvvetler yardımcı ile üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonunun sağlandığı grup; 6 kız, 4 erkek olmak üzere toplam 10 bireyden oluşmaktadır. Tedavi başı yaş ortalaması 11,2 yıldır.

2- Open-coil jig apareyi yardımcı ile üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonunun sağlandığı grup; 6 kız, 4 erkek olmak üzere toplam 10 bireyden oluşmaktadır. Tedavi başı yaş ortalaması 11,4 yıldır.

Her iki yöntem ile tedaviye alınan grplardaki olguların başlangıç ve 2 aylık dönem sonunda lateral sefalogramları elde edilmiştir.

Lateral sefalogramlar üzerinde yapılan analizlerde yararlanılan ölçütler (Şekil-1):

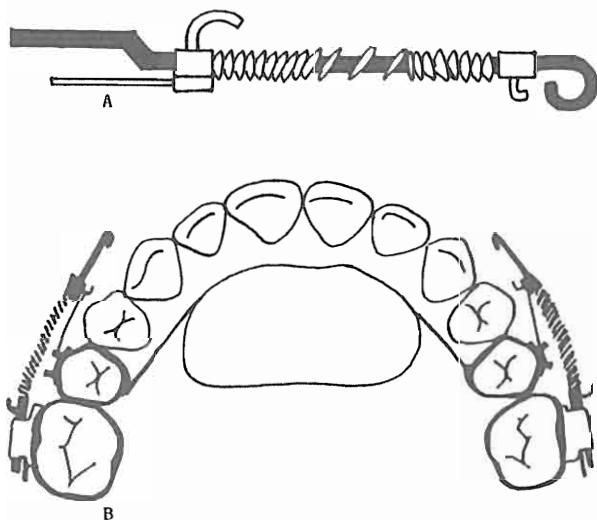
1-SNA	6- PtV
2- SNB	7- 6/FH
3- ANB	8- 5/FH
4- GoGn/SN	9- 1/FH
5- FMA	10- 1/SN

Şekil 1: Lateral sefalogramlar Üzerinde yapılan ölçütler: 1-SNA açısı, 2-SNB açısı, 3-ANB açısı, 4-GoGn/SN açısı, 5-FMA açısı, 6-PtV mesafesi, 7-6/FH açısı, 8-5/FH açısı, 9-1/FH açısı, 10-1/SN açısı.

Şekil 2: Kombine headgear uygulanmış örnek olgu

Şekil 3: Open-coil jig apareyinin (A) yandan, (B) okluzalden şematik görünümü.

Apareylerin Hazırlanışı ve Klinik Uygulama

Ağız dışı kuvvetler yardımcı ile üst 1. büyük azı dişlerinin distalizasyonunu sağlayabilmek amacıyla kombine headgear kullanılmıştır (Şekil-2), (1, 12, 20).

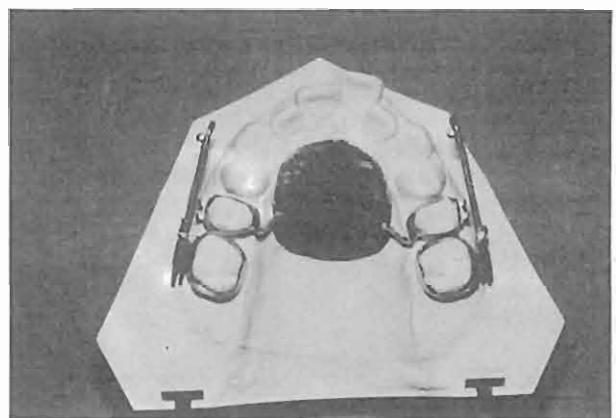
Orthodontik kuvvet sistemi, teorik olarak üst 1. büyük azı dişlerinde sadece distal yönde hareket elde edilecek şe-

kilde uygulanmıştır. Kuvvet bileşkesi okluzal düzleme paralel olacak şekilde, Kubein ve arkadaşlarının (18) önerdiği şekilde ayarlanmıştır. Headgear yüz arkının dış kolları üst 1. büyük azı kuronlarının distal seviyesinde, Greenspan (13) in önerdiği gibi orta boyda tutulmuştur. Kuvvet şiddeti 250 gr. olacak şekilde ayarlanmış ve apareyin günde en az 20 saat takılması önerilerek 15 günlük periodlarla kontrolleri sağlanmıştır.

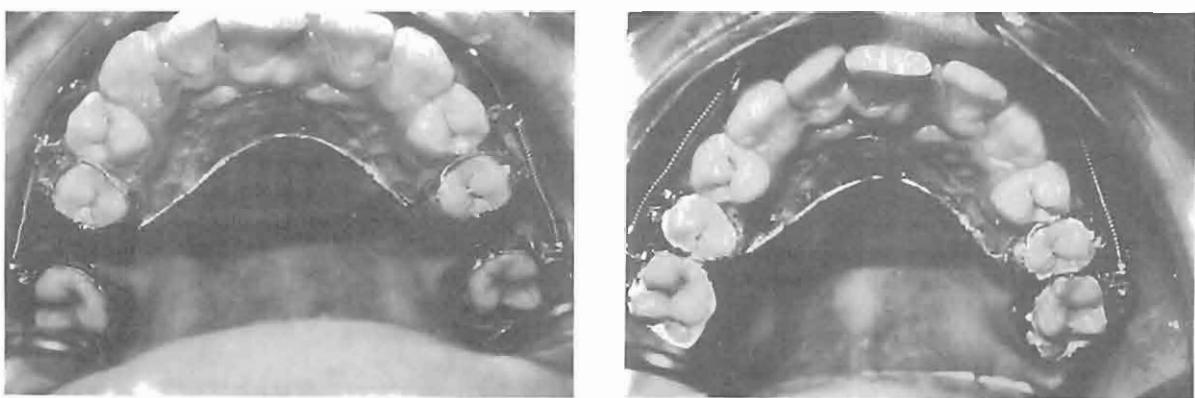
Open-coil jig apareyi yardımı ile üst 1. büyük azı dişlerinin distalizasyonu planlanan hasta grubunda kullanılan apareyler ise Jones ve White (15)in önerdiği şekilde hazırlanmıştır (Şekil-3).

Üst 1. büyük azı ve 2. küçük azı dişlerine prefabrik bantlar tatbik edilerek, ölçü alım işlemini takiben çalışma modelleri elde edilmiştir. Büyük azı bantlarına üçlü tüp, küçük azı bantlarına da braketler puntolandıktan sonra, 1.0 mm kalınlığındaki paslanmaz çelik telden bükülen transpalatal bar üzerinde, Ricketts (25) in önerdiği şekilde klasik Nance apareyinden daha geniş tutulacak şekilde soğuk akrilik kısım gerçekleştirilmiştir.

Ankraj ünitesinin yapımı tamamlandıktan sonra aktif ünitenin yapımına geçilmiştir. 0.9 mm kalınlığındaki paslanmaz çelik tel üçlü büyük azı tüpündeki headgear tüpüne yerleştirilmiş, 0.040x0.055 mm'lik köşeli ark teli ise 0.045x0.063 mm'lik tüplerden birine yerleştirilmiştir. Bu iki tel birbirine lehimle tutturulmuş ve lehim bölgesine küçük bir çengel ilave edilmiştir. 0.9 mm kalınlığındaki tel kanin bölgesinde sonlanacak şekilde uzatılmış ve üzerine çapı 1.0 mm olan open-coil spring yerleştirilmiştir. Springin kanin bölgesindeki uç kısmına ise iç çapı 1.0 mm olan kayıcı çengel adapte edilerek telin uç kısmı içe doğru büküleerek kapatılmıştır (Şekil-4).

Şekil 4: Laboratuar aşaması tamamlanmış apareyin model üzerindeki görünümü.

Şekil 5: Örnek olgunun (A) tedavi öncesi, (B) aparey uygulanmasından 2 ay sonraki görünümü.

Laboratuar işlemleri tamamlanan apareyin klinik uygulamasına geçilmiştir.

Büyük ağız bantları ve Nance apareyinin simantasyonu tamamlandıktan sonra jig apareyi ağız bantlarına yerleştirmiştir. Lehim sırasında hazırlanan çengel ile ağız bantının daki üçlü tüpde bulunan çengel arasına ligatür teli bağlanarak apareyin ağız içi stabilizasyonu sağlanmıştır.

Ağız içi stabilizasyonu sağlanmış apareyin aktivasyonu için 0.9 mmlik tel üzerindeki kayıcı çengelden ligatür teli geçirilerek ikinci küçük ağız braketine bağlanmıştır. Open-coil springin sıkışması ile sağlanan kuvvet 250 gr. olarak ölçülmüştür.

Hastalar 15 günde bir görürlerek, apareylerin aktivasyonu ve kontrolu yapılmıştır.

Open-coil jig apareyi uygulanan olguların çoğunuğunda 2 aylık süre sonunda 1. Sınıf ağız ilişkisi sağlanmıştır (Şekil-5).

Araştırma grubunu oluşturan 20 olgunun sağ ve sol 40 adet üst 1. büyük ağız dişlerine uygulanan ağız dışı kuvvetlerin ve open-coil jig apareyinin etkileri 2 aylık süre ile izlenmiş, tedavi başı ve distalizasyon sonrası alınan lateral sefalogramlardan elde edilen değerlerin grup içi farklılıklarının değerlendirilmesinde Wilcoxon testi, gruplar arası farklılıkların değerlendirilmesinde ise Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Ağız dışı kuvvetler yardımcı ile üst 1. büyük ağız distalizasyonu yapılan grupta (Tablo-I, II):

SNA açısı ortalaması 0.570 ($p<0.05$) ve 6-PtV mesafesi ortalaması 1.640 mm ($p<0.01$) istatistiksel olarak anlamlı azalma göstermiştir.

Tablo I: Ağız dışı kuvvet uygulanan olgularda distalizasyon öncesi ve sonrasında iskeletsel yapılara ait ölçümlerin istatistiksel değerlendirilmesi.

		$\bar{x}$	SD	P
SNA ($^{\circ}$)	D.Ö	78.130	2.570	x
	D.S	77.560	2.490	
SNB ($^{\circ}$)	D.Ö	72.970	2.440	
	D.S.	73.130	2.450	
ANB ($^{\circ}$)	D.Ö.	5.110	0.660	
	D.S.	4.440	0.710	
GoGnSN ($^{\circ}$)	D.Ö.	36.050	2.590	
	D.S	36.500	2.580	
FMA ($^{\circ}$)	D.Ö	25.020	2.360	
	D.S.	25.420	2.640	

n=10 P < 0.001 : xxx P < 0.01 : xx P < 0.05 : x

Tablo II: Ağız dışı kuvvet uygulanan olgularda distalizasyon öncesi ve sonrası dental bulgulara ait ölçümlerin istatistiksel değerlendirilmesi.

		$\bar{x}$	SD	P
6-Ptv (mm)	D.Ö	12.280	2.950	xx
	D.S	10.640	2.860	
6-FH (°)	D.Ö.	74.060	3.780	
	D.S.	72.500	3.680	
5-FH (°)	D.Ö.	82.050	3.990	
	D.S.	79.600	3.910	
1-FH (°)	D.Ö.	111.500	5.650	
	D.S.	111.090	5.740	
1-SN (°)	D.Ö.	101.660	6.760	
	D.S.	100.700	6.770	

n=10 P < 0.001 : xxx P < 0.01 : xx P < 0.05 : x
n=20 (6-Ptv için)

Tablo III: Open-coil jig apareyi uygulanan olgularda distalizasyon öncesi ve sonrasında iskeletsel yapıya ait ölçümlerin istatistiksel değerlendirilmesi.

		$\bar{x}$	SD	P
SNA (°)	D.Ö.	80.070	2.155	
	D.S.	79.850	2.070	
SNB (°)	D.Ö.	74.690	2.340	
	D.S.	74.915	2.395	
ANB (°)	D.Ö.	5.470	0.730	
	D.S.	5.140	0.780	
GoGnSN (°)	D.Ö.	35.410	0.735	
	D.S.	35.570	0.794	
FMA (°)	D.Ö.	24.430	1.925	
	D.S.	25.455	1.955	

n=10 P < 0.001 : xxx P < 0.01 : xx P < 0.05 : x

Open-coil jig apareyi ile üst 1. büyük ağız distalizasyonu yapılan grupta ise (Tablo-III, IV)

6-PtV mesafesi ortalama 4.095 mm ($p<0.001$) ve 6/FH açısı ortalama 3.915 ($p<0.05$) istatistiksel olarak anlamlı azalma göstermiştir.

5/FH açısı ortalama 10.330 ($p<0.01$), 1/FH açısı ortalama 6.215 ($p<0.01$) ve 1/SN açısı ortalama 9.950 ($p<0.01$) istatistiksel olarak anlamlı artış göstermiştir.

TARTIŞMA

Üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonu konusunda yapılan çalışmalar, kullanılan aparey ve mekaniklerin daha basit olması, kolay uygulanabilmesi, maliyetinin düşük olması ve hastalar tarafından kolaylıkla kabullenilebilme-leri ilkesi doğrultusunda geliştirilmelerine yöneliktir.

Uzun yıllar ağız dişlerinin distalizasyonlarında ağız dışı kuvvetler alternatifisiz kalmışlardır. Yapılan çalışmalar ağız dışı kuvvetler yardımcı ile üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonlarında kombine headgear'lerin daha uygun olacağını göstermektedir (1, 12). Çalışmamızda da ağız dışı kuvvet uygulanan grupta kombine headgear uygulanmış ve daha çok paralel hareket elde edebilmek, uzama ya da gömülme hareketine sebebiyet vermemek amacı ile kuvvet bileşkesi üst 1. büyük ağız dişlerinin direnç merkezinden geçecek şekilde ayarlanmıştır (1, 6, 13, 21).

Farklı görüşler olmasına karşın bu çalışmada; yaygın olan görüşler doğrultusunda hareket edilerek 250 gr. lik kuvvet uygulanmış ve apareyin günde en az 20 saat kullanılması önerilmiştir (1, 23, 24).

Çalışmamızın 2. grubunda, hasta kooperasyonuna bağlı olmaması ve yaygın olarak kullanılan malzemelerle ko-

Tablo IV: Open-coil jig apareyi uygulanan olgularda distalizasyon öncesi ve sonrasında dental yapılara ait ölçümlerin istatistiksel değerlendirilmesi

		$\bar{x}$	SD	P
6-Ptv (mm)	D.Ö.	13.125	3.365	xxx
	D.S.	9.030	3.425	
6-FH (°)	D.Ö.	75.055	4.150	x
	D.S.	71.140	4.065	
5-FH (°)	D.Ö.	80.870	4.015	xx
	D.S.	91.200	3.375	
1-FH (°)	D.Ö.	114.885	4.970	xx
	D.S.	121.100	5.410	
1-SN (°)	D.Ö.	102.650	5.195	xx
	D.S.	112.600	5.775	

n=10   P < 0.001 : xxx   P < 0.01 : xx   P < 0.05 : x
n=20 (6-Ptv için)

Tablo V: Ağızdisı kuvvet (ADK) uygulanan ve Open-coil jig (OCJ) apareyi uygulanan gruptardaki iskeletsel yapılara ait ölçümlerdeki değişimlerin istatistiksel değerlendirilmesi.

		$\bar{x}$	SD	U	P
SNA (°)	OCJ	-0.220	0.110	77	
	ADK	-0.570	0.300		
SNB (°)	OCJ	0.225	0.122	60	
	ADK	0.160	0.080		
ANB (°)	OCJ	0.330	0.180	76	
	ADK	0.670	0.335		
GoGnSN (°)	OCJ	0.160	0.097	81	
	ADK	0.450	0.240		
FMA (°)	OCJ	1.025	0.165	100	
	ADK	0.400	0.152		

n=10   P < 0.001 : xxx   P < 0.01 : xx   P < 0.05 : x

laylıkla yapılabilmesi gibi özellikleri gözönüne alınarak Jones ve White (15) in geliştirmiş olduğu open-coil jig apareyi kullanılmıştır.

Headgear uygulanan ve open-coil jig apareyi uygulanan gruptara ait tedavi başı ve distalizasyon sonrası sefalomimetrik ölçüm farkları istatistiksel olarak değerlendirildiğinde (Tablo-V, VI):

İskelet yapılara ait bulgularda istatistiksel olarak önemli değişikliklere rastlanmamıştır.

6-PtV mesafesi her iki gruptada istatistiksel olarak anlamlı azalma gösterirken, iki grup karşılaştırıldığında aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.001$). Bu bulgularımız pek çok araştırıcının bulguları ile aynı doğrultudadır (2, 5, 22, 26, 28, 35). Headgear uygulanan grupta 2 aylık sürede ortalama 1.640 mm dista-

lizasyon sağlanırken, open-coil jig apareyi uygulanan grupta aynı sürede 4.095 mm distalizasyon sağlanmıştır.

Open-coil jig apareyi uygulanan grupta istatistiksel olarak anlamlı artış gözlenen 5/FH açısından, headgear grubu ile karşılaştırıldığında aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<0.01$). Bu durum ankraj olarak kullanılan küçük ağız dişlerinin mesiale tipping gösterdiklerini ortaya koymaktadır.

1/FH açısından ve 1/SN açısından open-coil jig apareyi uygulanan grupta görülen artış, headgear uygulanan grupta karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.01$). Open-coil jig apareyi uygulanan gruptaki dişlerin aksiyel eğimlerindeki bu belirgin değişiklikler Jones ve arkadaşları (15), Gianelly (10, 11) ve Erdoğan (9)in bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Tablo VI: Ağızdaşı kuvvet (ADK) uygulanan ve Open-coil jig (OCJ) apareyi uygulanan gruppardaki dental ölçümdeki değişimlerin istatistiksel değerlendirilmesi.

		$\bar{x}$	SD	U	P
<u>6-Ptv</u> (mm)	OCJ	-4.095	0.524	400	xxx
	ADK	-1.640	0.255		
<u>6-FH</u> (°)	OCJ	-3.915	0.635	100	
	ADK	-1.560	0.334		
<u>5-FH</u> (°)	OCJ	10.330	1.715	100	xx
	ADK	-2.450	0.895		
<u>1-FH</u> (°)	OCJ	6.215	1.974	77	xx
	ADK	0.410	0.296		
<u>1-SN</u> (°)	OCJ	9.950	2.874	152	xx
	ADK	0.960	0.370		

n=10   P < 0.001 : xxx
n=20 (6-Ptv için)   P < 0.01 : xx   P < 0.05 : x

KAYNAKLAR

- 1- Armstrong MM: Controlling the Magnitude, Direction and duration of Extraoral Force. Am. J. Orthod., 59:217-243, 1971.
- 2- Baalack J, Poulsen A: Occipital Anchorage for Distal Movement of the Maxillary First Molars. Acta Odont. Scand. 24:307-325, 1966.
- 3- Baumrind S, Molthen R, West E, Miller MM: Distal Displacement of the Maxilla and Upper First Molar. Am. J. Orthod., 75:630-640, 1979.
- 4- Bennett RK, Hilders JJ: The Pendulum Appliance: Greeting the Gain, Clinical Impressions, 3:14-18, 1994.
- 5- Blechman AM: Magnetic Force Systems in Orthodontics: Clinical Result of a Pilot Study. Am. J. Orthod., 87:201-210, 1985.
- 6- Burstone CJ, Pryputniewicz RJ, Weeks R: Centers of Resistance of the Human Molars. J. Dent. Res., 60:515-520, 1980.
- 7- Clemmer EJ, Hayes EW: Patient Cooperation in Wearing Orthodontic Headgear. Am. J. Orthod., 75:517-524, 1979.
- 8- Egolf RJ, BeGole EA, Upshaw HS: Factors Associated with Orthodontic Patient Compliance with Intraoral Elastic and Headgear Wear. Am. J. Ortho., 97:336-348, 1990.
- 9- Erdoğan E: Manyetik Kuvvetler Yardımıyla Üst Birinci Molar Distalizasyonunun İncelenmesi. Doktora Tezi, Ankara, 1990.
- 10- Gianelly AA, Vaitas AS, Thomas WH: Distalization of Molars with Repelling Magnets. J.C. orthod., 22:40-44, 1988
- 11- Gianelly AA, Vaitas AS, Thomas WH: The Use of Magnets to Move Molars Distally. Am. J. Orthod., 96:161-167, 1989.
- 12- Graber TM, Swain BF: Current Orthodontic Concepts and Techniques, Second Edition. Philadelphia, WB. Saunders Company, 1975.
- 13- Greenspan RA: Reference Charts for Controlled Extraoral Force Application to Maxillary Molars. Am. J. Orthod. 57:219-255, 1970.
- 14- Jeckel N, Rakosi TM: Molar distalization by Intraoral Force Application. European J. Orthod. 13:43-46, 1991.
- 15- Jones RD, White JM: Rapid Class II Molar Correction with an Open-coil Jig. J. C. Orthod. 26:661-662, 1992.
- 16- Kingsley NW: Orthodontics Historical Review in Weinberger BW: History of Orthodontia, St. Louis, The CV Mosby Co., 1926 (Kaynak 11 den alınmıştır).
- 17- Kloehn SJ: Guiding Alveolar Growth and Eruption of Teeth to Reduce Treatment Time and Produce a More Balanced Denture on Face. Angle Orthod. 17:10-33, 1947.

SONUÇ

Araştırmamızda, üst 1. büyük ağız dişlerinin distalizasyonu iki farklı yöntemle gerçekleştirilek karşılaştırılmıştır.

Ağız içinde fazla yer kaplamayan, aktivasyonu klinikte kolaylıkla yapabilecek basitlikte olan, hasta kooperasyonu yönünden hiçbir sorun yaratmayan, oldukça hızlı distalizasyon sağlayan open-coil jig apareyinin ağız ilişkilerinin düzeltilmesi için üst 1. büyük ağız dişlerinin distalize edilmesinde oldukça etkili bir aparey olduğu gözlenmiştir.

Open-coil jig apareyi; maliyetinin düşük olması, klinik ve laboratuarda her zaman kolaylıkla bulunabilen malzemelerle rahatlıkla yapılabilmesi, hijyenik olması ve tedavi süresini kısaltması bakımından güvenilerek kullanılabilen bir aparey olduğu söylenebilir.

- 18- Kubein MD, Jager A, Bormann V: Kloehn Headgear Force Analysis. *J. C. Orthod.* 18:884-890, 1984.
- 19- Meach CL: A Cephalometric Comparison of Bony Profile Changes in Class II Division I Patient with Extraoral Force and Functional Jaw orthopedics. *Am. J. Orthod.*, 52:353-370, 1966.
- 20- Merrifield LL, Cross JJ: Directional Forces. *Am. J. Orthod.*, 57:435-465, 1970.
- 21- Mosmann WH: Diagnosis and Treatment with Occipital Anchorage. *Am. J. Orthod.* 42:2, 1956.
- 22- Oppenheim AS: Biological Orthodontic Therapy and Reality. *Angle Orthod.*, 6:57, 1937 (Kaynak 11 den alınmıştır).
- 23- Philip C: Tandem Concept in the Nonextraction Treatment of Class II Malocclusion. *am. J. Orthod.*, 68:119-156, 1975.
- 24- Poulton RD: The Influence of Extraoral Traction. *Am. J. Orthod.*, 53:8-18, 1967.
- 25- Ricketts RM, Roth RH, Spiro G: Orthodontic Diagnosis and Planning. *Rocky Mountain Data System*, 1982.
- 26- Stockli MW, Teuscher UM: Comined Activator Headgear Orthopedics in: *Orthodontics Current Principles and Techniques* Eds.: Gruber TM, Swain BF, Chapter 7, St. Louis, The C.V. Mosby Company, 1985.
- 27- Teuscher U: An Appraisal of Growth and Reaction to Extraoral Anchorage: Simulation of Orthodontic-Orthopedic Results, 89:113-121, 1986.

YAZIŞMA ADRESİ:

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Ölmez
GATA Dişhekimliği Bilimleri Merkezi
Ortodonti Anabilim Dalı
Etilk/ANKARA